

Tämä kuukausitiedote kaipaa mielestäni alkusanat, koska tämä on PITKÄ! Runsaus johtuu osaltaan siitä, että toukokuussa aikataulu- ja ohjelmapoikkeamia on paljon, mutta ensisijainen syy on se, että innostuin *Näistä haluan Teidän tietävän* -otsikoinnin jälkeen sanavuolauteen. Annan Teille lukuvinkin, jotta ette ahdistuisi tai hermostuisi tästä sivumäärästä.

Ajankohtaista ja tärkeää olisi lukea kaikki vihreäraamisten tekstilaatikoiden info. Ja jos sitten toukokuun ja miksei kesäkuunkin aikana Suomen yli pyyhkäisee sateinen ja kolea ilmavirtaus, jolloin ei kenties tee mieli ulkoilla, silmäilkää lopputiedote. Vaikka *Näistä haluan Teidän tietävän* ei sisällä ajankohtaista asiaa, on se kertomusta Sompion koulun toiminnasta ja siksi haluan Teidän niistä tietävän. Rattoisia lukuhetkiä 😊!

Yksi asia vielä ... Tässä tiedotteessa on HIRVEÄ määrä aikatauluja, joihin saattaa tulla muutoksia ja/tai tarkennuksia. Pidämme Teidät ajan tasalla! Ja aivan oma lukunsa ja tiedotteensa on lukukauden viimeisen viikon aikataulu. Siitä saatte ihan erillisen tiedotteen.

Työjärjestyksestä poikkeavia aikatauluja ja ohjelmia

Helatorstai

Helatorstai kuuluu kirkollisiin juhlapyyhiin ja sen toinen nimi on Kristuksen taivaaseenastumisen päivä. Sitä vietetään 40 päivää pääsiäisen jälkeen. Raamatun mukaan Jeesus näyttäytyi ylösnousemuksensa jälkeen maan päällä 40 päivän aikana ja opetti seuraajiaan. Sen jälkeen Jeesus astui taivaaseen. Hän antoi kristityille tehtäväksi kertoa sanomaa eteenpäin. *"Menkää kaikkialle maailmaan ja julistakaa evankeliumi kaikille luoduille."* (Mark. 16:15)

Useimmissa kielissä päivän nimi viittaa suoraan juhlan aiheeseen, Kristuksen taivaaseenastumiseen. Suomen kielessä sillä on kuitenkin alkujaan ruotsista lainattu nimi, joka viittaa ruotsin kielen pyhää tarkoittavaan sanaan *hel*. Suomessa helatorstai oli vielä 1800-luvulla yksi tärkeimmistä juhlapäivistä. Vanhan kansansannon mukaan päivä oli niin pyhä, ettei silloin ruohokaan kasva.

Pakanuuden ajalta periytyvä hela oli kevään juhla, joka ajoittuu kylvökauden alkuun ja sitä vietettiin rukoilemalla hyvää satoa. Etelä-Suomessa sytytettiin entisaikaan helatorstain aattona aukeille paikoille kokkoja eli helavalkeita. Karja ajettiin tulien läpi laitumelle karjatautien ehkäisemiseksi.

**Helatorstai 10.5.2018 & perjantai 11.5.2018
vapaapäivät**

Lukuvuosi 2018 – 2019 pakettiin ja lukuvuosi 2018 – 2019 käyntiin

Lukuvuosi 2017 – 2018 alkaa olla vähissä aamuissa ja on aika tehdä yhteenvetoa ja arviointia kuluneesta. Ja kun tämä on tehty, tulee jo seuraavaksi käynnistää tulevan lukuvuoden valmistelu. Itse asiassa valmistelu on käynnistynyt "rehtoritasolla", mutta nyt on henkilökunnan vuoro osallistua suunnitteluun – ja myös yhteenvetoon ja paketointiin.

Teemme tätä työtä yläkoulun osalta pe 18.5.2018 ja to 24.5.2018 aamutunneilla, mikä tarkoittaa sitä, että koulupäivä yläkoulun oppilailta alkaa aikaisintaan kello 9.05, ts. kello 8.15 – 9.00 ei pidetä.

perjantai 18.5.2018 & torstai 24.5.2018
yläkoululaisilla koulu alkaa aikaisintaan kello 9.05

Unelmien liikuntapäivä ti 15.5.2018 (yläkoulu)

Unelmien liikuntakuukauteen liittyvänä tapahtumana Sompion yläkoululaisille on järjestetty unelmien liikuntapäivä, jolloin tarjolla on monenmoista liikunnallista toimintaa. Kaikille yläkoulun oppilaille on tarjolla yhden luokanvalvojatukion lisäksi koululla erilaisia liikunnallisia pajoja, minkä lisäksi 7.-luokkalaiset pääsevät harjoittelemaan krikettiä Cricket Finlandin kotitekintälle. Suupieliä tulee hymyyn liikuttamaan oppilaskunnan pyytämänä Ansa Kynttilä – hieman kenties piikikäs, mutta lopulta hyväntahtoinen kansankynttilä (meneiltä ajoilta). Ja hänen seurastaan pääsevät nauttimaan myös alakoululaiset.

Koulupäivä päättyy liikuntapäivänä yläkoululaisilla kello 13.30.

tiistai 15.5.2018
yläkoululaisilla koulupäivä päättyy kello 13.30

Maastojuoksukilpailut

Jokavuotiset maastojuoksukilpailut pidetään jälleen Kalevan urheilupuistossa. Kilpailuun voi osallistua kaikista ikäluokista ja kilpailijat on jaettu eri sarjoihin. Yläkoulun liikuntaluokkalaiset (D-luokat) osallistuvat tapahtumaan kuten myös muutamat kahdeksannet luokat omien liikuntatuntiensä puitteissa. Kilpailuun osallistuvien koulupäivä päättyy palkintojen jaon jälkeen.

HUOM! Luokanopettajilta ja liikunnanopettajilta tulee tarkemmat ohjeet ja aikataulut maastojuoksukilpailuun liittyen.

Maastojuoksukilpailut to 17.5.2018

Jälki-istumista

Harmillista, että taas on jollakin tarttunut mobiililaitte liian usein oppitunnilla käteen, herätyskello on pettänyt aamulla liian usein tai oppitunneilla on huomio herpaantunut oppimisesta muuhun tekemiseen. Ja tästähän seuraa koulupäivän jälkeinen ylimääräinen pysäytys, jota myös jälki-istunnoksi kutsutaan.

Jälki-istunto to 17.5.2018 kello 15.05 – 17.05

Näytön paikka – rästikoe

Oppimisen arviointi perustuu osaamiseen ja osaamisesta tulee siten olla näyttöä. Koe on yksi keskeinen ja tärkeä tapa osoittaa osaaminen. Syystä tai toisesta oppilaalta saatava puuttua jokin kokeeseen perustuva näyttö ja siksi keväisin on tarjolla rästikoetilaisuus. Ensisijaisesti 9.-luokkalaisille tarkoitettu rästikoetilaisuus on ma 14.5.2018 kello 8.15 – 10.00 ja vastaava 7.- ja 8.-luokkalaisille ma 21.5.2018 samaan kellonaikaan.

Rästikoe ma 14.5.2018 kello 8.15 – 10.00 (ensisijaisesti 9.-luokkalaiset)

Rästikoe ma 21.5.2018 kello 8.15 – 10.00 (7. – 8.-luokkalaiset)

Luokanvalvojantunti

Kevätlukukauden viimemetreillä koulupäiviin sisältyy erilaisia poikkeuksia ja muutoksia. Luokanopettajat osaavat ja pystyvät luontevasti ja taitavasti ”annostelevaan” infoa muutoksista oikea-aikaisesti. Yläkoululaisille toukokuun poikkeusaikataulut ja -ohjelmat kerrotaan luokanvalvojan tunnilla ma 14.5.2018 kello 12.30 – 13.15. Ulkomuistiin nuorten ei tietenkään tarvitse jokaista asiaa painaa, vaan samat asiat välitetään oppilaille Wilma-viestillä ja aikataulu- ja tapahtumatiedot ovat nähtävillä myös pääaulan info-TV:ssä.

Luokanvalvojantunti ma 14.5.2019 kello 12.30 – 13.15

Koulutulokkaat ja uudet ”yläkoululokkaat”

Ensi syksyn koulutulokkaiden ja yläkoululokkaiden kouluun tutustumispäivät eivät muuta sompiolaisten oppilaiden koulupäivää, mutta tuon Teille päivämäärät kuitenkin tiedoksi. Tulevia ekaluokkalaisia onkin kaksi luokallista, koska myös Keskuskoulun koulutulokkaat tutustuvat tulevaan kouluunsa.

Tulevia 7.-luokkalaisia meillä on omasta takaa yksi luokallinen ja muista kouluista heitä tulee vielä tutustumaan viisi luokallista.

Koulutulokkaat Sompiossa ke 16.5.2018 kello 9.00 – 11.00
Yläkoululokkaat Sompiossa ke 23.5.2018 kello 9.00 – 11.00

Alakoululaisten kevättapahtumia

Toukokuu on unelmien liikuntakuukausi, mihin liittyen yläkoululaisilla on unelmien liikuntapäivä 15.5.2018. Alakoululaisille on puolestaan tarjolla useana päivänä erilaisia liikunta-aktiviteetteja seuraavasti ...

- ke 2.5.2018 kello 8.15 – 13.15 ⇒ Naisvoimistelijat pitävät 1. – 4. luokille tunteja (juhlasali)
- to 17.5.2018 ⇒ maastajuoksukilpailu
- ke 23.5.2018 kello 8.30 – 13.30 ⇒ Keravan urheilijat pitävät tunteja 3. – 6. luokille (Kaleva)
- ke 23.5.2018 kello 9.00 – 11.00 ⇒ 6.-luokkalaisten yläkouluun tutustumispäivä
- to 24.5.2018 koko päivä ⇒ 6.-luokkalaisten pesisturnaus (Savio)
- ti 29.5.2018 ⇒ 1. – 6. luokkien yhteistoiminnallinen picnic-retki
- to 31.5.2018 kello 9.00 – 11.00 ⇒ 1. – 6. luokkien Talent-show (juhlasali)
- 6. luokan kevätretki (aika varmistuu ...)

Näistä haluan Teidän tietävän ...

Laaja-alaisen osaamisen taidot, ydintaidot, tulevaisuustaidot ...

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 eräänä keskeisimpänä nostona ja uudistuksena olivat laaja-alaisen osaamisen seitsemän taitoaluetta, jotka kohdistuvat ihmisenä ja kansalaisena kasvamiseen ja kehittymiseen. En välttämättä puhuisi sisällöllisestä uudistuksesta siinä mielessä, että tämä päämäärä olisi perusopetukselle jotakin ennen näkemätöntä ja kokematon, koska toki näitä taitoja on enemmän tai vähemmän harjoitettu perusopetuksessa ennenkin. Mutta hienoa tässä laaja-alaisen osaamisen nostossa on se, että taito-osaaminen on kirjattu omana kokonaisuutenaan näin selkeästi auki ja korotettu sisältöosaamisen rinnalle ja osaksi oppimista. Monilukutaito taitaa käsitteenä debytoitua tässä opetussuunnitelman perusteissa, joten sen verran ihan uuden uutukaistakin. Alla oleva lainaus on perusteista ja siitä käy ilmi tarkemmin laaja-alaisen osaamisen taitojen merkitys ja tarkoitus:

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Siihen, miten oppilaat käyttävät tietojaan ja taitojaan, vaikuttavat oppilaiden omaksumat arvot ja asenteet sekä tahto toimia. Laaja-alaisen osaamisen lisääntynyt tarve nousee ympäröivän maailman muutoksista. Ihmisenä kasvaminen, opiskelu, työnteke sekä kansalaisena toimiminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät tiedon- ja taidonalat ylittävää ja yhdistävää osaamista. Laaja-alaisen osaamisen eri osa-alueet ovat osana kaikkien oppiaineiden opiskelua. Laaja-alaisen osaamisen kehittymistä seurataan itsearviointin avulla.

Laaja-alaisilla osaamiskokonaisuuksilla on useita liittymäkohtia toisiinsa. Niiden yhteisenä tavoitteena on perusopetuksen tehtävän mukaisesti ja oppilaiden ikäkauden huomioon ottaen tukea ihmisenä kasvamista sekä edistää demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyden ja kestävän elämäntavan edellyttämää osaamista. Erityisen tärkeää on rohkaista oppilaita tunnistamaan oma erityislaatunsa, omat vahvuutensa ja kehittämismahdollisuutensa sekä arvostamaan itseään.

Rakas lapsi on ristitty monin nimin ja siksi laaja-alaisen osaamisen taitojen lisäksi puhutaan tulevaisuustaidoista ja jotakuinkin samaa tarkoitetaan geneerisillä taidoilla ja ydintaidoilla. Varsinaisesti ensi syksystä alkaen korviinne alkaa mitä luultavammin kantautua lyhenne NPDL (New Pedagogies for Deep Learning) ja ydintaidot.

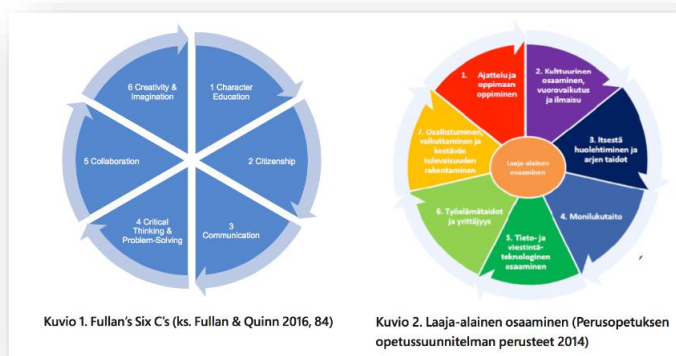
NPDL (New Pedagogies for Deep Learning) on globaali pedagoginen viitekehys ja kansainvälinen oppimisen, opetuksen ja koulun toimintakulttuurin systeeminen tutkimus- ja kehittämisohjelma. Ohjelma tarjoaa työkaluja ja koulutuksia päättäjille, kunnille ja kouluille siitä, miten eri tahot kehittävät oppimi-

sen muutosta portaittain. Viitekehyksen taustalla vaikuttavat maailman johtavat pedagogiset asiantuntijat. Yksi heistä on Michael Fullan. Suomessa ohjelmassa on mukana jo lähes 200 oppilaitosta ja päiväkotia yli kahdestakymmenestä kunnasta.

Digitaalisten välineiden käyttö on luonteva osa niin opetusta, oppimista kuin NPDL-ohjelmaan liittyvää opettajien ja rehtoreiden koulutustakin. Koulut voivat tehdä yhteistyötä myös muiden maiden NPDL-koulujen kanssa ja voivat osallistua oppilaille järjestettäviin kansainvälisiin oppimishaasteisiin.

Ohjelman yleisenä tavoitteena on opettaa lapsille ja nuorille tulevaisuustaitoja ja kehittää heidän laaja-alaista osaamista. Tämä tukee opetussuunnitelman mukaisen pedagogiikan ja toimintakulttuurin kehittämistä ja teknologian pedagogista hyödyntämistä. <https://educode.fi/npd/>

Kaikki Keravan koulut ovat kasvatus- ja opetuslautakunnan tekemän päätöksen mukaisesti mukana NPDL-ohjelmassa. Varsinaisesti aloitus tapahtuu ensi lukuvuoden alussa, mutta jo nyt Sompiossakin alkuvetytellään opettajia NPDL-matkalle. Sompiossa on nimetty kaksi NPDL-kehittäjäopettajaa (Jenni Lehtinen & Otto Kallioranta), jotka ovat kevään kuluessa meidän rehtoreiden lisäksi osallistuneet NPDL-valmennukseen. Ja he – yhdessä meidän rehtoreiden kanssa – järjestävät näitä NPDL-treenejä.

Kuvio 1. Fullan's Six C's (ks. Fullan & Quinn 2016, 84)

Kuvio 2. Laaja-alainen osaaminen (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014)

Oheisessa kuvassa ovat rinnakkain opetussuunnitelman laaja-alaisen osaamisen tai NPDL:n ydintaitojen keuhät. Kuva on "vain" visuaalinen koriste eikä siis pidä huolestua, jos sitä ei saa luetuksi. Alla olevassa taulukossa on sen sijaan luettava versio:

OPS
▪ Ajattelu ja oppimaan oppiminen
▪ Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
▪ Itsensä huolehtiminen ja arjen taidot
▪ Monilukutaito
▪ Tieto- ja viestintätekninen osaaminen
▪ Työelämätaidot ja yrittäjyys
▪ Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävävä tulevaisuuden

NPDL
▪ Itseohjautuvuus ja oppimaan oppiminen
▪ Globaali kansalaisuus
▪ Tiimityötaidot
▪ Viestintä- ja vuorovaikutustaidot
▪ Luovuus
▪ Kriittinen ajattelu ja ajattelun taidot

NPDL-ohjelmassa jokainen ydintaito on jaettu vielä ns. alataitoihin ja kaikissa kuudessa ydintaidossa digitalisaatio on yksi alataidoista.

NPDL-ohjelmassa taitojen kehittymistä jäsentää ja ohjaa viisiportainen taitorubriikisto, jonka avulla voidaan määritellä harjoiteltavan taidon lähtötilanne ja taidon kehittyminen. Rubriikisto myös väistämättä ohjaa opetuksen suunnittelua mm. työtapojen ja menetelmien suhteen siten, että oppimistilanteessa luodaan edellytykset ja mahdollisuudet taidon harjoitteluun. Rubriikistossa taitoportaat nimetty seuraavasti: *vähäistä näyttöä, orastava, kehittyvä, voimakkaasti kehittyvä ja hyvin edistynyt*. Jokaiseen portaaseen on kuvattu, millä tavalla ko. taito oppilaan toiminnassa ilmenee ja näyttäytyy.

Ja vielä loppurivistus tällä erää NPDL:ään ...

Koska ydintaitoja on kuusi ja niistä jokaiseen sisältyy vielä alataitoja, olisi haastava urakka lähteä harjoittelemaan jokaista. NPDŁ-ydintaidot ovat erillisyydestään huolimatta myös toisiinsa sidoksissa ja toisiaan tukevat. Näinpä keravalaiset koulut valitsevat tulevalle lukuvuodella harjoittelun kohteeksi varsinaisesti yhden ydintaidon, jonka harjoittelua suunnitellaan, valmistellaan, toteutetaan ja toteutusta arvioidaan läpi lukuvuoden. Sompion koulun ja Keskuskoulun yhteinen ydintaito lukuvuodella 2018 – 2019 on **itseohjautuvuus ja oppimaan oppiminen** ja siitä alataitoina painotetusti **pitkäjänteisyys, määrätietoisuus ja sinnikkyys** ja **itsesääteily ja vastuu oppimisesta**.

Tässä vaiheessa Tekin Kotiväet olette harjoitelleet pitkäjänteisyyttä ja sinnikkyyttä, jos olette päässeet tekstissä tähän vaiheeseen. NPDŁ-rubriikistossa pitkäjänteisyyden ja sinnikkyiden *hyvin edistynyt*-porras kuvataan seuraavasti: *Oppijoilla on hyvin kehittyneet pitkäjänteisyyden, määrätietoisuuden ja sinnikkyiden taidot. Nämä mahdollistavat työskentelyn - ja muiden oppijoiden työskentelyn tukemisen. Palautetta pyydetään ja sitä hyödynnetään oppimismahdollisuutena. Oppijat ymmärtävät, miksi pitkäjänteisyys, sinnikkyys ja määrätietoisuus ovat tärkeitä muutoksen aikaansaamiseksi työssä, elämässä ja maailmassa.*

Vielä minulla olisi mielen päällä yhtä ja toista NPDŁ:stä, mutta nyt suljen mieleni tältä asialta – palatakseni taas asiaan syksyllä ☺!

Erityisopettajat – oppimisen apurattaat

Laaja-alainen erityisopetus on kullannarvoinen ... ei, vaan timantinarvoinen etuoikeus jokaiselle oppilaalle. Se, että otsikossa rinnastan erityisopettajien työn oppimisen apurattaiksi on tarkoitettu ymmärrettäväksi nimenomaan lapsen ja nuoren oikeudeksi saada oikea-aikaista ja täsmäkohdennettua harjoitusta oppimisen vaativissa kohdissa.

Sompion koulussa oppimisen lisätukena ovat Teija K, Anita A, Suivi K ja Jenni L. Heidän lisäksi kuluvaan lukuvuotena Sompion koulussa on ollut resurssiopettajina Sanna T ja Ulla H, joiden tehtäväkuva on ollut hyvin samankaltainen erityisopettajien työnkuvan kanssa. Tämä sekstetti muodostaa kovan tason ammattilaisjoukon.

Erityisopettajat ja resurssiopettajat käyvät kaiken aikaa vuoropuhelua luokanopettajien ja aineenopettajien kanssa, jotta he olisivat siellä, missä heitä tarvitaan. Tämän lisäksi erityisopettajat osallistuvat koulun monialaisen pedagogisen tuen ryhmän kokouksiin silloin, kun heidän vastuulleen kuuluvien opetusryhmien asioita käsitellään. Tällä tavalla heillä on ajantasainen tieto siitä, missä heitä tarvitaan ja he muokkaavat joustavasti omaa työjärjestystään tämän tiedon pohjalta oppilaiden hyväksi.

Erityisopettajat ja resurssiopettajat antavat tukeaan oppilaille jopa yksilöllisesti, mutta pääasiassa heillä on ohjattavaan pienryhmiä tai he toimivat luokan- tai aineenopettajan kanssa samanaikaisopettajana. Tämän lisäksi erityisopettajat ovat apuna pedagogisten asiakirjojen laatimisessa ja osallistuvatpa he mahdollisuuksien mukaan myös oppilaiden koulunkäyntiä koskeviin kodin ja koulun yhteistyötapaamisiin.

Erityis- ja resurssiopettajien antamaan oppimisen tukeen liittyy oheisena paljon kasvatuksellista ohjausta. He auttavat oppilasta tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja omaa oppimistaan, mikä puolestaan vahvistaa oppilaan käsitystä itsestään oppijana (⇒ asenne = minäpystyvyys, motivaatio, pitäminen). Laaja-alainen erityisopetus on viime kädessä oppimisen varmistamista, joka lisää oppilaan itsevarmuutta ja -luottamusta – mutta se toimii myös vastakkaiseen suuntaan.

Ensi kerralla ...

Ensi kerta on tulevana syksynä. Kolmen ja puolen viikon jälkeen Sompion koulu hiljenee – ei kokonaan, mutta huomattavasti. Siistijät aloittavat koulurakennuksessa suursiivouksen, osa koulunkäyntiavustajista osallistuu kesäkuun alussa mm. koulutarvikkeiden vastaanottamiseen, koulusihteerit tekevät lukuvuoden yhteenvetoja ja me kaksi rehtoria viimeistellemme lukuvuoden 2017 – 2018 ja alamme valmistella seuraavaa ...

Toiset Teistä tapaan vielä kevätjuhlissa, mutta haluan jo nyt kiittää Teitä kaikkia kuluneesta lukuvuodesta ja toivottaa Teille kaikille hyvää kesää !!!!!!!

Ystävällisin terveisin Risto K, rehtori